

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/500**z dnia 25 marca 2019 r.****w sprawie ustanowienia środków awaryjnych w dziedzinie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w następstwie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 48,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo notyfikowało swój zamiar wystąpienia z Unii na podstawie art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Traktaty przestaną mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa od dnia wejścia w życie umowy o wystąpieniu lub, w przypadku jej braku, dwa lata po notyfikacji, a mianowicie od dnia 30 marca 2019 r., chyba że Rada Europejska w porozumieniu ze Zjednoczonym Królestwem podejmie jednomyślnie decyzję o przedłużeniu tego okresu.
- (2) W przypadku braku umowy o wystąpieniu lub w razie nieprzedłużenia okresu dwóch lat po notyfikowaniu przez Zjednoczone Królestwo zamiaru wystąpienia z Unii, unijne przepisy dotyczące koordynacji zabezpieczenia społecznego zawarte w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 ⁽²⁾ oraz (WE) nr 987/2009 ⁽³⁾ przestaną mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa i w Zjednoczonym Królestwie od dnia 30 marca 2019 r.
- (3) W rezultacie osoby, które jako obywatele Unii zgodnie z prawem skorzystały z prawa do swobodnego przemieszczania się lub ze swobody przedsiębiorczości, zapisanych w art. 45 i 49 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), przed dniem wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii, jak również członkowie ich rodzin i osoby pozostałe przy życiu po ich śmierci nie będą już mogli odwoływać się do tych przepisów unijnych w dziedzinie koordynacji zabezpieczenia społecznego w odniesieniu do swoich praw do zabezpieczenia społecznego wynikających z okoliczności i zdarzeń zaistniałych przed dniem wystąpienia oraz do okresów ubezpieczenia, zatrudnienia, pracy na własny rachunek lub zamieszkania spełnionych przed tym dniem, o ile dotyczyły one Zjednoczonego Królestwa. To samo dotyczy będzie bezpaństwowców i uchodźców, którzy podlegają lub podlegali ustawodawstwu co najmniej jednego państwa członkowskiego i którzy znajdują się lub znajdowali w sytuacjach dotyczących Zjednoczonego Królestwa, a także członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci.
- (4) Aby osiągnąć cel, jakim jest ochrona praw osób zainteresowanych do zabezpieczenia społecznego, państwa członkowskie powinny nadal stosować unijne zasady równego traktowania, równego traktowania świadczeń, dochodów, okoliczności lub zdarzeń oraz sumowania okresów określone w rozporządzeniach (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009, a także przepisy tych rozporządzeń niezbędne do nadania skuteczności tym zasadom w odniesieniu do osób objętych przepisami, okoliczności lub zdarzeń zaistniałych przed dniem wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii oraz do okresów spełnionych przed tym dniem.
- (5) Niniejsze rozporządzenie nie uchybia istniejącym konwencjom i umowom dotyczącym zabezpieczenia społecznego zawartym między Zjednoczonym Królestwem a co najmniej jednym państwem członkowskim, które są zgodne z art. 8 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i art. 9 rozporządzenia (WE) nr 987/2009. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla możliwości przyjęcia przez Unię lub państwa członkowskie środków dotyczących współpracy administracyjnej i dla wymiany informacji z właściwymi instytucjami w Zjednoczonym Królestwie w celu nadania skuteczności zasadom niniejszego rozporządzenia. Ponadto niniejsze rozporządzenie nie uchybia właściwości Unii lub państw członkowskich do zawierania z państwami trzecimi lub ze Zjednoczonym Królestwem konwencji i umów dotyczących zabezpieczenia społecznego, odnoszących się do okresu po dniu, w którym Traktaty przestaną mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa.

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 19 marca 2019 r.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 1).

- (6) Niniejsze rozporządzenie nie uchybia jakimkolwiek prawom nabytym lub prawom w trakcie nabywania zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego w okresie przed datą rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia. Do zapewnienia ochrony i utrzymania w mocy tych praw niezbędna jest dobra współpraca. Ważne jest zapewnienie, aby zainteresowane osoby otrzymały w stosownym czasie odpowiednie informacje.
- (7) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie zapewnienie jednolitego jednostronnego stosowania zasad zabezpieczenia społecznego dotyczących równego traktowania, równego traktowania świadczeń, dochodów, okoliczności lub zdarzeń oraz sumowania okresów, nie może zostać w wystarczającym stopniu osiągnięty przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na skoordynowaną reakcję możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z określoną w tym artykule zasadą proporcjonalności niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (8) Z uwagi na fakt, że w przypadku braku umowy o wystąpieniu lub w razie nieprzedłużenia okresu dwóch lat po powiadomieniu przez Zjednoczone Królestwo o zamiarze wystąpienia z Unii, od dnia 30 marca 2019 r. Traktaty przestaną mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa, a także mając na uwadze potrzebę zagwarantowania pewności prawa, należy przewidzieć wyjątek od terminu ośmiu tygodni, o którym mowa w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do TUE, do TFUE i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
- (9) Niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz powinno obowiązywać od dnia następującego po dniu, w którym Traktaty przestaną być stosowane do Zjednoczonego Królestwa, chyba że przed tą datą wejdzie w życie umowa o wystąpieniu zawarta ze Zjednoczonym Królestwem,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się definicje zawarte w art. 1 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i art. 1 rozporządzenia (WE) nr 987/2009.

Artykuł 2

Zakres podmiotowy

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do następujących osób:

- a) obywateli państwa członkowskiego, bezpaństwowców i uchodźców, którzy podlegają lub podlegali ustawodawstwu co najmniej jednego państwa członkowskiego i którzy znajdują się lub znajdowali w sytuacji dotyczącej Zjednoczonego Królestwa przed dniem rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, a także członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci;
- b) obywateli Zjednoczonego Królestwa, którzy podlegają lub podlegali ustawodawstwu co najmniej jednego państwa członkowskiego przed dniem rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, a także członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci.

Artykuł 3

Zakres przedmiotowy

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do wszystkich działów zabezpieczenia społecznego określonych w art. 3 rozporządzenia (WE) nr 883/2004.

Artykuł 4

Zasada równego traktowania

W odniesieniu do wszelkiego rodzaju sytuacji zaistniałych przed dniem rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, do osób, o których mowa w art. 2 niniejszego rozporządzenia, zastosowanie ma zasada równego traktowania określona w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 883/2004.

Artykuł 5

Równe traktowanie świadczeń, dochodów, okoliczności lub zdarzeń i sumowanie okresów

1. Do świadczeń lub dochodów uzyskanych w Zjednoczonym Królestwie przed dniem rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia oraz okoliczności lub zdarzeń zaistniałych w tym państwie przed tym dniem zastosowanie ma zasada równego traktowania świadczeń, dochodów, okoliczności lub zdarzeń określona w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 883/2004.
2. Do okresów ubezpieczenia, zatrudnienia, pracy na własny rachunek lub zamieszkania spełnionych w Zjednoczonym Królestwie przed dniem rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia zastosowanie ma zasada sumowania okresów określona w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 883/2004.
3. Zastosowanie mają wszelkie inne przepisy rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i rozporządzenia (WE) nr 987/2009 niezbędne do nadania skuteczności zasadom określonym w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.

Artykuł 6

Stosunek do innych instrumentów koordynacji

1. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla obowiązujących konwencji i umów dotyczących zabezpieczenia społecznego zawartych między Zjednoczonym Królestwem a co najmniej jednym państwem członkowskim, które są zgodne z art. 8 rozporządzenia (WE) nr 883/2004 i art. 9 rozporządzenia (WE) nr 987/2009.
2. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla konwencji i umów dotyczących zabezpieczenia społecznego między Zjednoczonym Królestwem a co najmniej jednym państwem członkowskim zawartych po dniu, w którym Traktaty przestaną mieć zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa na podstawie art. 50 ust. 3 TUE, oraz obejmujących okres do dnia rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że te konwencje i umowy nadają skuteczność zasadom określonym w art. 5 ust. 1 i 2 niniejszego rozporządzenia, stosują przepisy, o których mowa w art. 5 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, opierają się na zasadach określonych w rozporządzeniu (WE) nr 883/2004 i są zgodne z jego duchem.

Artykuł 7

Sprawozdanie

Po roku od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszego rozporządzenia. Sprawozdanie to będzie w szczególności dotyczyło praktycznych problemów napotkanych przez zainteresowane osoby, w tym problemów wynikających z braku ciągłości koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Artykuł 8

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia następującego po dniu, w którym Traktaty przestaną być stosowane do Zjednoczonego Królestwa na podstawie art. 50 ust. 3 TUE.

Niniejsze rozporządzenie nie ma jednak zastosowania, jeżeli do dnia rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia wejdzie w życie zawarta ze Zjednoczonym Królestwem umowa o wystąpieniu zgodnie z art. 50 ust. 2 TUE.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 25 marca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący
